

Wyrok z dnia 16 stycznia 2007 r.

II PK 174/06

Niewykonanie przez pracodawcę obowiązku świadczenia w naturze w sytuacji, gdy nie jest przewidziane zastępcze świadczenie pieniężne, uprawnia pracownika - według jego wyboru - do dochodzenia wykonania świadczenia w naturze lub odszkodowania (art. 353, art. 363 i art. 471 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Beata Gudowska, Roman Kuczyński.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 stycznia 2007 r. sprawy z powództwa Antoniego C. przeciwko Przedsiębiorstwu Komunikacji Samochodowej C. Spółce z o.o. w C. o ustalenie i zapłatę, na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Słupsku z dnia 30 grudnia 2005 r. [...]

o d d a l i ł skargę.

U z a s a d n i e

Powód Antoni C. w sprawie przeciwko jego byłemu pracodawcy - Przedsiębiorstwu Komunikacji Samochodowej w C. Spółce z o.o. w C. o ustalenie i zapłatę wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 30 grudnia 2005 r. [...]. Zaskarżonym wyrokiem oddalono jego apelację od wyroku Sądu pierwszej instancji oddalającego powództwo.

Powód pracował u pozwanego jako radca prawny do czasu przejścia na emeryturę dnia 1 kwietnia 2003 r. Przejście na emeryturę nie pozbawiło go prawa do korzystania z ulgowych przejazdów środkami transportu strony pozwanej. Legitymację uprawniającą do ulgi pozwany wystawił powodowi dopiero dnia 2 czerwca 2004 r. Powód domaga się więc ustalenia, że w okresie między 1 kwietnia 2003 r. a 2

czerwca 2004 r. miał prawo do ulgowych przejazdów oraz zasądzenia od pozwanego 10.001 zł, będących - jego zdaniem - równowartością tego uprawnienia.

Sądy obu instancji uznały żądania powoda za bezzasadne z uwagi na brak interesu prawnego w żądaniu ustalenia (art. 189 k.p.c.) oraz niewykazanie szkody wynikającej z niewydania legitymacji.

W skardze kasacyjnej powód zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w części dotyczącej zapłaty. Zarzucił naruszenie § 24 ust. 1 i 2 pkt 1 regulaminu, art. 18^{3a} § 1 i art. 18^{3b} § 1 k.p., art. 6 i art. 363 k.c. oraz art. 32 Konstytucji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest bezzasadna. Prawo powoda do korzystania z ulgowych przejazdów nie budzi wątpliwości, gdyż wynika wprost z § 60 ponadzakładowego układu zbiorowego pracy dla pracowników transportu samochodowego z dnia 15 listopada 1995 r. oraz § 24 regulaminu pracy obowiązującego u pozwanego. Nie ma więc żadnych podstaw do uznania zasadności zarzutu naruszenia przepisów dotyczących równego traktowania i zakazujących dyskryminacji (art. 32 Konstytucji i art. 18^{3a} § 1 oraz art. 18^{3b} § 1 k.p.).

Powód twierdzi, że dochodzona kwota 10.001 zł stanowi równowartość przysługującego mu uprawnienia do ulgowych przejazdów, czego pozbawił go pozwany. Z wywodów skargi kasacyjnej wynika, iż zdaniem powoda za pozbawienie możliwości korzystania z tego prawa w naturze przysługuje mu zryczałtowane świadczenie pieniężne (którego wartość obliczył w sposób dowolny, być może mając na uwadze, że skarga kasacyjna przysługuje - w sprawach z zakresu prawa pracy - gdy wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi co najmniej dziesięć tysięcy złotych - art. 398² § 1 k.p.c.). To twierdzenie powoda jest błędne.

Niewykonanie przez pracodawcę zobowiązania w naturze, czyli niewydanie wskazanej legitymacji - na podstawie art. 353 oraz art. 363 i art. 471 k.c. związku z art. 300 k.p. - uprawnia pracownika lub emeryta do żądania jego wykonania lub zapłaty odszkodowania, jak trafnie przyjęły Sądy obu instancji. Wtedy, gdy przepisy prawa pracy lub umowa przewidują możliwość wyboru przez pracownika lub pracodawcę świadczenia w naturze lub zastępującego go świadczenia pieniężnego, w razie niewykonania przez pracodawcę wybranego przez pracownika świadczenia w naturze nabywa on prawo do odszkodowania w wysokości nie niższej niż wysokość

świadczenia pieniężnego. W pozostałych przypadkach pracodawca ponosi odpowiedzialność za wyrządzoną pracownikowi szkodę tylko na zasadach określonych przez przepisy Kodeksu cywilnego, stosowane odpowiednio na mocy art. 300 k.p. Natomiast gdy przewidziana jest możliwość świadczenia w naturze lub pieniądzu, to odpowiedzialność z Kodeksu cywilnego ma charakter uzupełniający. Pracodawca ponosi tę odpowiedzialność za dalszą szkodę powstałą w wyniku nienależytego wykonania obowiązku świadczenia (w naturze lub w pieniądzu), w szczególności za opóźnione spełnienie świadczenia.

Z tego względu trafny jest pogląd Sądów obu instancji, że powód powinien udowodnić wysokość szkody. Obowiązek ten ciąży na poszkodowanym niezależnie od tego, czy jako podstawę odpowiedzialności pozwanego przyjąć czyn niedozwolony (art. 415 k.c.), czy niewykonanie umowy (art. 471 k.c.).

Z tych względów na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

=====